

[Sønderup.]

har i en årrække stået på dagsordenen, og det fremgik jo også af den højtærede ministers tale nu for et øjeblik siden. Jeg tror også, det er nyttigt for at undgå misforståelse at fremhæve, at den opsigt og den modvilje, som Thy-affæren har givet anledning til, ikke er rettet mod danske arbejdere som sådanne, men snarere mod en urimelig praksis, som nogle af deres ledere har søgt at vinde hævd på, den nemlig, at adgangen til beskæftigelse her i dette land går over De samvirkende Fagforbunds kontorer, og at ikke blot adgangen til beskæftigelse, men også adgangen til at forsikre sig mod eventuel ledighed skal have autorisation fra samme sted. Jeg kan ikke se rettere, end at man for at kunne hævde en sådan opfattelse og kunne vinde tilslutning dertil og kunne finde en sådan ordning både rimelig og retfærdig, skal være særlig trænet i at bevæge sig i socialistiske eller fagforeningsprægede tankebaner, hvad jeg nu skal kalde det.

Man kan vist uden overdrivelse sige, at alle forstår betydningen af sammenhold, og vi er mange, der anerkender og med tilfredshed har været vidne til den forbedring af kårene, arbejderne såvel som enhver anden har opnået, men jeg har altid fundet, at det var helt forkert, når man indsnævrede begreberne så stærkt, som tilfældet er, når man fra socialistisk side vil stille det således op, at arbejdere i egentligste forstand i dette land er kun de, der enten af tvang eller af frivillighed er medlemmer af fagforeningerne, og især synes jeg, det er helt meningsløst, at medlemsskab af en bestemt forening eller forsikring skal gøres til kriterium ikke blot for adgangen til noget så fundamentalt som at erhverve føden til sig og sine, men også for at opnå goder og fordele, som lovgivningen stiller til rådighed for borgerne, og som disse borgere selv gennem skatter er med til at skabe forudsætninger for. Det må stå alle frit på lovlig grund at slutte sig sammen både om dette og hint og også i arbejdsløsheds-kasser, uden at det på nogen måde skal komme dem til skade.

Dagbladet „Politiken“ indeholdt den 25. november en leder, der havde til overskrift „Faglig frihed“, en leder, der beskæftigede sig med at kritisere de førnævnte afskedigelser i Thy. Henimod slutningen af artiklen fremsættes der nogle bemærkninger, som jeg tror fagforeningslederne skulle tænke nøje over. Jeg beder den højtærede formand om tilladelse til at fremkomme med nogle enkelte citater.

Bladet skriver, at det intet mærkeligt

har fundet i, at staten helst vil knytte folk til sig, der er forsikrede, og fortsætter således:

„men dette må kunne ske, uden at man samtidig fremtvinger medlemsskab i en bestemt fagorganisation. Selv fagorganisationerne kan ikke være tjent med en støtte som den, staten herved indirekte yder dem. Der kan på grundlag af et sådant privilegium opstå formelt berettede krav om statskontrol med fagorganisationernes virksomhed.“

Bladet nævner videre, at denne kontrol muligvis i dag under hensyn til de politiske forhold, der er rådende for øjeblikket, ikke får konsekvenser, men den kunne få det under en helt anden situation, og artiklen slutter så meget rigtigt med at fremhæve:

„I samme grad som organisationerne ønsker fri dispositionsret — også i politisk henseende —, må den enkelte borger også have sin frihed overfor medlemsskab i organisationerne, og man må undgå en sammenblanding af den statsstøttede socialforsikring og fagorganisationernes politiske interesser.“

Jeg synes navnlig de sidste betragtninger er så rigtige, som de er skrevet. Det er jo ikke mindst denne sammenblanding, der er baggrunden for, at visse grupper af arbejdere vægrer sig ved at være med i en bestemt sammenslutning, fordi de så afgjort ikke kan være interesseret i at skulle støtte indirekte en politik, som de muligvis er modstandere af.

Da statsanerkendelsen i 1938 blev frataget Kristeligt dansk Fællesforbund, skete det som bekendt under stærk protest både fra venstres og fra konservativ side. Det, der skete i kraft af, at man fratog den pågældende kasse statsanerkendelsen, var efter min bestemte opfattelse et overgreb, et udslag af en vis smålighed overfor anderledes tænkende, og følgen af statsanerkendelsens bortfald var bl. a., at kassen mistede de årlige normale tilskud, idet man siden da kun efter ansøgning har modtaget beskedne beløb, der ikke blot procentvis kun har udgjort en lille del af kassens samlede udgifter, men navnlig set i sammenhæng med, hvad de øvrige kasser har fået, har været næsten mikroskopiske. Det tilskudsbeløb, som Kristeligt dansk Fællesforbunds kasse har fået i de 10 år, der er forløbet, siden statsanerkendelsen blev frataget den, har kun udgjort ca. 13 pct. af det beløb, som den har udbetalt i understøttelse til medlemmer. Når forholdet så i den samme periode for de øvrige kassers vedkommende, har været det, at statstilskuddet har svinget mellem